Dat van God in ieder levend wezen

Kerkasiel Kampen voor de familie Babayants 8 okt

Door Marlies en Sytse Tjallingii

De familie Babayants is gevlucht uit Oezbekistan, twee kinderen zijn hier in Nederlands geboren. Zij worden met uitzetting bedreigd. Door 24 uur per dag een dienst in de NPB kerk in Kampen te houden, konden wij mede verhinderen dat ze uitgezet werden. De politie mag niet een kerk binnen vallen als er een dienst gaande is.
Dit was onze 26ste Quakerdienst bij het Kerkasiel.

We beginnen altijd met het volgende gebed:

Wij houden de familie Babayants in het licht:
de kinderen Aram, Ariana, Amelia en Aleksa
en hun ouders Aleksandr en Karina.
Wij houden alle in Nederland gewortelde asielkinderen en hun ouders in het licht.
Wij houden alle mensen die zich met hart en ziel voor hen inzetten in het licht.
Wij houden alle politici en beleidsmakers in het licht.
En wij hopen en bidden, dat er een uitkomst is, een toekomst voor alle mensen die hier geworteld zijn.
Laten we blijven hopen en liefde geven.
Amen

Op 8 oktober was ons thema: ‘Dat van God in ieder levend wezen’. Met acht deelnemers hielden we een dienst van twee uur met teksten uit een boekje voor deze dienst gemaakt. Tussen elk onderdeel is er een stilte. Nadat we uitgelegd hebben wat Quakers doen, beginnen we met het thema. Het is een kernidee van de Quakers. Het wordt vaak uitgedrukt als "dat van God

Familie Babayants in de tuin van de kerk bij een dienst voor het kerkasiel in september, waarbij zo’n 200 mensen rond de kerk liepen

in ieder mens" (in het Engels: that of God in everyone) en gaat terug op George Fox, de 17e-eeuwse oprichter van de Quakers. In ieder levend wezen gaat nog een stuk verder: Het betekent ook respect hebben voor dieren, planten en de levende natuur. Sommige Quakers eten daarom geen vlees en ook geen zuivel, omdat er grootschalige wreedheden tegen dieren worden gepleegd in de vlees- en zuivelproductie.

'Dat van God in ieder mens' betekent dat wij geloven dat in elk mens een goddelijke vonk, een innerlijk licht of een stuk goddelijke aanwezigheid is. Dat maakt iedereen in principe in staat om rechtstreeks contact met het goddelijke te hebben, zonder dat daar een priester, ritueel of vaste geloofsbelijdenis voor nodig is.
Voor ons zijn daarom deze waarden belangrijk en proberen we te leven door ze in praktijk te brengen:

- Gelijkwaardigheid: als in iedereen 'iets van God' zit, zijn alle mensen even waardevol, ongeacht afkomst, geslacht, status of overtuiging. Daarom waren Quakers vroeg actief in de strijd tegen slavernij, opkomen voor gevangenen, voor gelijke rechten van vrouwen en voor gelijke rechten van de LHBTQIA*
- Rechtvaardigheid: elk mens heeft 'dat van God' in zich dus, welvaart en veiligheid eerlijk verdelen over de hele wereld. Veel Quakers zijn betrokken bij het opvangen van vluchtelingen.
- Geweldloosheid: wie in een ander dat van God ziet, kan die persoon moeilijk schade toebrengen. Dit is de basis van hun vredesgetuigenis en de reden dat veel Quakers militaire dienst weigeren.
- Stille samenkomsten: tijdens de eredienst zitten mensen in stilte en luisteren naar het innerlijke licht. Wie zich daartoe geroepen voelt, kan iets zeggen. Er is geen voorganger.
- Respect voor andere overtuigingen: Quakers zoeken het goede in ieder mens, ook in mensen met een ander geloof of zonder geloof. Veel Quakers zijn open voor verschillende interpretaties van wat "God" betekent.
- Eerbied: ook voor dieren, planten en de natuur. Veel Quakers zijn vegetariër, of veganist en willen met respect met de natuur omgaan. Dat betekent dat zij niet alleen 'dat van God in ieder mens, maar ook dat van God in ieder levend wezen als overtuiging hebben.

LHBTQIA = lesbisch, homoseksueel, bi-plus, transgender, queer, intersekse en aseksueel

We zongen daarna het lied: 'De Geest van God waait als een wind op vleugels van de vrede.

Deel twee van het thema gaat over George Fox. De uitspraak ‘Dat van God in ieder mens’ is afkomstig uit een brief van aan volgers, die hij in 1656 verstuurde vanuit de gevangenis in Launceston (Cornwall). Dat was een grote doorbraak, veel kerken hebben nog steeds deze hierarchie van priesters en dominees die tussen dat van God en elk mens in staat.

Na een korte stilte was er een gedicht, waarvan het eerste couplet luidde:

Een arm om je heen als je moe bent of koud.

Een mens die je troost en die veel van je houdt.

Een hand in jouw hand als je niet durft te gaan.

Een stem die je roept als je eenzaam blijft staan.

Soms zie je even in je leven zomaar iets van God.

We zongen het lied: *‘Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft’*

Ook nu weer een korte stilte en daarna kwam Moeder Teresa in beeld. “Het zoeken naar het gezicht van God in alles, in iedereen en op elk moment, en naar zijn hand in elke gebeurtenis. Dat betekent het om gericht op innerlijke aandacht en in stilte te zijn in het hart van de wereld. Het zien en aanbidden van de aanwezigheid van Jezus, vooral in de nederige gedaante van brood (dat het lichaam is van Jezus Christus symboliseert) en in de schrijnende vermomming van de armen.”
De volgende wijze uitspraak hebben we nog vaak door ons heen laten gaan:

“Laat niemand ooit bij je weggaan zonder beter en gelukkiger te zijn. Wees de levende uiting van Gods goedheid: goedheid in je gezicht, goedheid in je ogen,

goedheid in je glimlach." — Moeder Teresa

Haar favoriete lied van Franciscus van Assisi ontroerde ons weer:

God, maak mij een instrument van uw vrede:
laat mij liefde brengen waar haat heerst;
laat mij de geest van vergeving brengen waar onrecht is;
laat mij harmonie brengen waar tweedracht is;
laat mij waarheid brengen waar dwaling is;
laat mij geloof brengen waar twijfel is;
laat mij hoop brengen waar wanhoop is;
laat mij licht brengen waar duisternis is;
laat mij vreugde brengen waar droefheid is.
God, geef dat ik eerder tracht
te troosten dan getroost te worden;
te begrijpen dan begrepen te worden;
lief te hebben dan bemind te worden;
want door zichzelf te vergeten, vindt men;
door te vergeven, wordt men vergeven;
door te sterven, ontwaakt men tot het eeuwige leven. Amen

Dan lezen we voor over Elizabeth Fry (1780-1845) een Quaker die haar leven inzette voor het verbeteren van de gevangenissen in Engeland.
Het lied God bless the grass gaf ons de moed om ook voor de lange termijn ons in te zetten voor de vrede.
Als er 'iets van God' in ieder mens aanwezig is, betekent het toebrengen van schade aan een persoon dat men iets heiligs schaadt. Geweld tegen een ander mens is dus zeker geweld tegen het goddelijke. Dit geldt zowel voor vijanden en soldaten als voor vrienden. Je mag iemand niet doden terwijl de ander 'Dat van God in zich' heeft.

De klassieke formulering van dit getuigenis stamt uit 1660/1661, toen de Vrienden een verklaring aanboden aan koning Karel II. Ze verklaarden dat ze alle uiterlijke oorlogen, conflicten en gevechten met wapens resoluut afwezen, ongeacht het doel of voorwendsel.
Veel Quakers hebben gewetensbezwaren tegen de militaire dienst, Zij weigeren in het leger te gaan. Dat betekende in de geschiedenis vaak aanzienlijke persoonlijke offers, zoals gevangenisstraf, boetes, sociale uitsluiting.
Quakers verleenden actief hulp in WO 2: de 'Friends Ambulance Unit' (1) en het AFSC (American Friends Service Committee) (dat in 1947 namens Quakers wereldwijd de Nobelprijs voor de Vrede ontving) verleenden hulp aan slachtoffers aan beide zijden van oorlogen. AFSC verleende ook hulp in Vietnam en in Israël en verlenen nog steeds hulp in de West Bank en Gaza (Palestina).
Quakers werken aan bemiddeling en verzoening, bijvoorbeeld in Noord Ierland. Ze zijn gericht op stille diplomatie en werkzaamheden gericht op conflictbeheersing, bijvoorbeeld via QUNO (Quaker United Nations Offices) in New York en Geneve en QCEA (Quaker Council for European Affairs) in Brussel.
Quakers verzetten zich sterk tegen de doodstraf en geven steun aan gevangen en pleiten voor gevangenishervorming: Elizabeth Fry is hier een bekend voorbeeld van.
De geweldloze acties tegen onrecht: de abolitionistische beweging (strijd tegen slavernij) leunde sterk op de betrokkenheid van Quakers. Quakers waren nauw betrokken bij de oprichting van Green Peace, Oxfam, Amnesty en Grootouders voor het Klimaat.
Het lied: 'Licht dat terug komt.

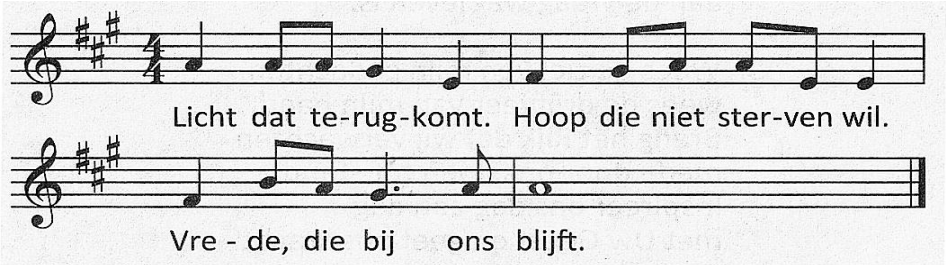

tekst: Marijke de Bruijne muziek: Anneke van der Heide

Hoop die niet sterven wil, Vrede, die bij ons blijft'.
En met Dona Nobis Pacem, Geef ons de vrede, bedoelen we dat we ons erg hard daarvoor in willen zetten.
Dan geven we de kaars over aan de mensen van de volgende dienst.